

การเปลี่ยนแปลงทางสถานะทางศีลธรรมเพศสภาพกับมุมมองพระพุทธศาสนาเถรวาท^{*}
CHANGES IN MORAL STATUS, GENDER AND VIEWS ON THERAVADA
BUDDHISM

พระปลัดธนเดช สมจิตโต (สมบัตินา), พระมหามานกมล กิตติธนา (ดีมีหาญ)

PhraPraludTanadech Samachitto (Sombutma), Phramaha Manakamon Kittiyano (Deemeehan)

วิทยาลัยสงฆ์พ้อขุนผาเมือง เพชรบูรณ์

Pho Khun Pha Muang Phetchabun Buddhist College

E-Mail: makamon62@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้เป็นการศึกษาเชิงเอกสารโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถาและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาขอบเขตและความหมายของเพศสภาพ 2) ศึกษามุมมองพระพุทธศาสนาเถรวาทกับรสนิยมทางเพศ และ 3) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเพศสภาพใน มุมมองทางพระพุทธศาสนาเถรวาท จากการศึกษาพบว่า 1) เพศ ความหมายทั่วไปของเพศคือ ลักษณะต่าง ๆ ที่บ่งบอกความเป็นชาย (masculinity) และความเป็นหญิง (femininity) แบ่งได้เป็น เพศสรีระ (Sex) เพศ ภาวะหรือเพศสภาพ (Gender) และ เพศวิถี (Sexuality) 2) พระพุทธศาสนาเถรวาทกับรสนิยมทางเพศ สามารถ อธิบายได้คือประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่มีประชากรชาวพุทธเถรวาทเป็นจำนวนมากตามพุทธ ประวัติเกี่ยวกับเรื่องเพศ การกระทำและกิเลสทางเพศ เป็นเหตุโดยไม่สมัครใจและไม่ให้เกิดผลกระทบในอนาคต เป็นผลสืบเนื่องมาจากกรรมในอดีตและกะเทยถูกห้ามมิให้ออกบวชจนเท่าปัจจุบัน 3) การเปลี่ยนแปลงทาง เพศสภาพในมุมมองทางพระพุทธศาสนาเถรวาท สามารถอธิบายได้ว่าการผิดเพศเป็นอกุศลกรรมไว้ใน พระไตรปิฎกแสดงว่าเป็นการคบชู้ภรรยาผู้อื่นหรือผิดศีลข้อ 3 เพราะผลของกรรมนั้นทำให้เกิดกนกรก และเมื่อ กลับมาเกิดเป็นมนุษย์หรือสัตว์เศษของกรรมนั้นก็ทำให้เกิดเป็นกะเทยสัตว์ที่ไม่มีเพศได้รวมทั้งทำให้เกิดเป็น หญิงด้วย ดังนั้นทุกอย่างจึงมีเหตุการณ์เป็นกะเทยจึงเป็นผลของอกุศลกรรมที่ทำมา อีกทั้งการเกิดเป็นเกย์ เป็น กะเทย เป็นทอมนั้นก็เกิดผลจากวิบากกรรมที่ทำมาแต่ชาติปางก่อนด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ: เพศสภาพ, รสนิยมทางเพศ, การเปลี่ยนแปลงทางเพศ

^{*} Received April 5, 2024; Revised May 15, 2024; Accepted July 19, 2024

Abstract

This academic article is a documentary study by analyzing the content of the Tripitaka scriptures. Commentary and related research papers The objectives were 1) to study the scope and meaning of gender identity, 2) to study the Theravada Buddhism perspective and sexual orientation, and 3) to study the change of gender in Theravada Buddhism perspective. The study found that 1) Gender The general meaning of gender is the characteristics that indicate masculinity. (masculinity) and femininity (femininity) can be divided into gender (Sex), gender or gender (Gender) and sexuality (Sexuality). 2) Theravada Buddhism and sexual orientation. It can be explained that Thailand is one of many countries with a large population of Theravada Buddhists based on the history of sexism. Sexual acts and passions It is an involuntary cause and does not cause future karma as a consequence of past karma and gays are forbidden to ordain until the present. 3) gender change in Theravada Buddhism perspective It can be explained that sexism is unwholesome. In the Tripitaka it is shown that adultery is another's wife or breaks the third precept because the result of that karma leads to hell. Hell, and when reincarnated as a human or animal, the remnants of karma can cause asexual, genderless animal, including being a woman. Therefore, everything has a bisexual event, it is the result of the evil deeds that have been done. Moreover, the birth of being gay, bisexual, or tom is the result of the past life deeds as well.

Keywords; Gender, Sexual Orientation, Gender Change

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วเพื่อก้าวไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีกว่า คนในสังคมได้สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ให้เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การพัฒนาด้านเทคโนโลยี การแพทย์การศึกษา เครื่องมือสื่อสารที่เข้าถึงกันอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกันกับเรื่องเพศที่ไม่มีแค่เพศหญิงเพศชายอีกต่อไป แต่เพศได้กลายสภาพแบ่งออกมาเป็น สองส่วน คือ เพศสภาพ และเพศวิถี (กฤตยา อาชวนิจกุล, 2554) เพศสภาพ (gender) คือ เพศที่ถูกกำหนดและควบคุม มีเพียงแค่ “ความเป็นหญิง” หรือ “ความเป็นชาย” เท่านั้น ซึ่งเป็นผลมาจากการดำรงเผ่าพันธุ์การปลูกฝังกล่อมเกลาโดยสังคมและ วัฒนธรรมซึ่งแตกต่างกับเพศวิถี ส่วนเพศวิถี (sexuality) คือ การแสดงตัวตนของตนเองต่อบุคคลอื่นตามความต้องการของเรา เราต้องการให้ผู้อื่นเห็นและรับรู้ในความเป็นตัวตนของเรา ไม่ว่าจะเรื่องของพฤติกรรม การแสดงออก การแต่งกาย มารยาท ความพึงพอใจในเรื่องเพศ ล้วนเป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้ในการแสดงตัวตนทางเพศ แต่เพศวิถีก็ไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นอย่างอิสระตั้งแต่แรกแต่เพศวิถีเกิดจากโครงสร้างความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันในสังคมทำให้เกิดคนกลุ่มใหม่ที่

ต้องการพื้นที่ของตนเองและต้องการหลุดพ้นจากการครอบงำของเพศต้นแบบและกฎกติกาของสังคมโดยกลุ่มคนที่ถูกจัดอยู่ในการแบ่งแยกเพศตามเพศวิถี ก็มีตั้งแต่กลุ่ม เกย์ กระเทย ทอม ดี เลสเบี้ยน อคัม เซอร์รี่ และไบ เช็กชวล โดยมีกฎเรียกรวมกันว่า “กลุ่มเพศทางเลือก” (ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551)

ปัจจุบันเรามักจะได้ยินคำว่า “LGBTQ” หรือกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศอยู่บ่อยครั้ง โดยองค์การอนามัยโลก หรือ WHO ได้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทของโรคระหว่างประเทศ หรือ ICD ฉบับล่าสุด โดยย้ายหัวข้อ ‘การมีเพศสภาพไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิด’ ออกจากหมวดความผิดปกติทางจิตและพฤติกรรมและย้ายไปอยู่ในหมวด ‘กรณีที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางเพศ’ เพราะการมีเพศสภาพไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิดนั้นไม่ถือว่าเป็นอาการป่วยทางจิต ในทางการแพทย์บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ได้เป็นโรคหรือมีความผิดปกติทางจิตใจแต่อย่างใด เพียงแต่เป็นส่วนผสมทั้งภายในและภายนอกที่หลากหลาย เช่น ฮอริโมน สารเคมีในสมอง การเลี้ยงดู วัฒนธรรม และพื้นฐานทางสังคมที่หล่อหลอมตัวบุคคลจึงไม่ใช่ความผิดปกติ (Landi, D., Flory, S. B., Safron, C., and Marttinen, R., 2020) ในสมัยก่อนอาจมองว่าการข้ามเพศหรือกลุ่มคนที่อยู่ในเพศทางเลือกมีความผิดปกติที่เกี่ยวกับทางจิตใจโดยมีเอกสารทางราชการระบุว่า ‘กะเทย’ เป็นผู้มีความผิดปกติทางจิตถาวร เป็นโรคจิตวิกลจริตซึ่งความคิดเหล่านี้ล้วนถูกครอบงำด้วยวัฒนธรรมหรือบรรทัดฐานทางสังคมจนเกิดการเลือกปฏิบัติทำให้นักกลุ่มนี้ไม่ได้รับสิทธิที่ควรได้เท่าที่ควรในปัจจุบันสังคมได้เปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมต่างๆ จึงทำให้ ค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลวัฒนธรรมต่างประเทศ หรือการใช้เทคโนโลยีสื่อสารที่รวดเร็วทันสมัยทำให้สามารถรับรู้ข่าวสารได้รวดเร็วโดยไม่ได้คัดกรอง ข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ซึ่งสื่อต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมาอย่างเปิดเผย โดยเฉพาะเรื่องเพศของวัยรุ่น หากวัยรุ่นมีค่านิยมทางเพศที่ไม่ถูกต้องก็ย่อมส่งผลให้พฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไป (บุษกร สุริยะสาร, 2557)

หากพิจารณาประเด็นเรื่องเพศในพระพุทธศาสนาเถรวาท สมนันทา อิลันกาคุน (Samantha Ilangakoon) (Ilangakoon, 2016) มองว่าพระพุทธศาสนาเถรวาทมีมุมมองต่อเรื่องเพศสัมพันธ์ ในเชิงลบ โดยถือว่าเป็นสิ่งอันตรายที่สุดที่คอยขัดขวางไม่ให้บุคคลดำเนินไปสู่จุดหมายสูงสุดคือนิพพาน จะเห็นว่าในแง่นี้ สมนันทา ให้ความสำคัญกับเพศสัมพันธ์ในวิถีชีวิตของนักบวชมากที่สุด แต่จริยธรรมเรื่องเพศสัมพันธ์ ในที่นี้จะมุ่งเน้นเพศสัมพันธ์ในวิถีชีวิตของคฤหัสถ์ผู้ครองเรือน (Thai Tripitakas: 2/519/43) หรือ ผู้บริโภค กาม (กาม โภคิบุคคล) ถึงแม้ว่าโลกียสุขไม่ใช่เป้าหมายสำคัญในพระพุทธศาสนาเถรวาทก็ตามแต่ในสังคมไทยกลับมีนักวิชาการในทางพระพุทธศาสนาเถรวาทท่านหนึ่งได้กล่าวถึงประเด็นนี้ คือพุทธทาสภิกขุ ซึ่งท่านมองว่าเพศสัมพันธ์มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อการสืบเผ่าพันธุ์มนุษย์เท่านั้น (Buddhadasa Study Group, 1999) นับว่าท่านพุทธทาสภิกขุมีมุมมองที่เป็นประเด็นปัญหาในทางจริยศาสตร์เชิงลึกลับอย่างหนึ่งซึ่งนับเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อมุมมองเรื่องเพศสัมพันธ์ในทางพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นอย่างยิ่งเพราะโดยทั่วไปแล้วชาวพุทธมักมองว่าเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ขัดขวางและอยู่ตรงข้ามกับพระนิพพาน ดังนั้น จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่าตามหลักพระพุทธศาสนาเถรวาทเพศสัมพันธ์ เพศสภาพคืออะไรมีการเปลี่ยนแปลงทางสถานะทางศีลธรรมเพศสภาพอย่างไรบ้างกับมุมมองพระพุทธศาสนาเถรวาทโดยใช้มุมมองพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นฐานสำคัญในการศึกษาครั้งนี้

เนื้อหา

1. เพศ

1.1 ความหมายทั่วไปของเพศ เพศสภาพ สถานะเพศ เพศภาวะ

ราชบัณฑิตยสถาน (2557) ได้ให้ความหมายของสถานะเพศ เอาไว้ว่าเพศสภาพ หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ที่บ่งบอกความเป็นชาย (masculinity) และความเป็นหญิง (femininity) ซึ่งอาจหมายถึง เพศทางชีววิทยาเช่น เพศชาย เพศหญิง เพศกำกวม โครงสร้างทางสังคมที่อาศัยความเป็นเพศเช่น บทบาทประจำเพศและบทบาททางสังคมด้านอื่น ๆ หรืออัตลักษณ์ทางเพศ หรือเพศเอกลักษณ์, gender identity แล้วแต่บริบท ผู้ที่ไม่มองว่าตนเองเป็นเพศชายหรือเพศหญิงมักเรียกรวม ๆ ว่าเป็นเพศทางเลือก มีคำเรียกหลายอย่าง เช่น non-binary, genderqueer บางวัฒนธรรมจะมีบทบาทโดยเฉพาะของเพศที่สาม เช่น กลุ่มฮิรา ในเอเชียใต้ เป็นต้น

Helfer, L. R. and Voeten, E. (2014) อ้างถึง WTO ได้ให้ความหมายของสถานะเพศ เอาไว้ว่าเพศสภาพ หมายถึง คุณลักษณะของผู้หญิงและผู้ชายในบทบาทประกอบสร้างทางสังคม พฤติกรรม กิจกรรม และคุณลักษณะที่ให้สังคมพิจารณาว่าเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงในขณะที่คำว่า เพศ (Sex) มีความหมายในลักษณะทางชีววิทยาของบุคคล ที่แบ่งเป็นเพศหญิงและเพศชาย

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ (2551) ได้กล่าวว่า เพศภาวะมิใช่เป็นเพียงการแบ่งเพศชายเพศหญิง ทางกายวิภาคและสรีรวิทยาเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงการถูกกำหนดโดยสังคมและวัฒนธรรมที่กำหนดความเป็นหญิง-ชาย ความความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหญิงชาย ลักษณะเฉพาะประจำเพศ (gender stereotype) และความเป็นตัวตนของหญิงชายที่เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา

1.2 แนวความคิดเรื่องเพศ 3 มิติ

1.2.1 เพศสรีระ (Sex) หรือมักใช้คำว่าเพศโดยกำเนิด หมายถึง อวัยวะเพศ ลักษณะเพศทางกายภาพที่มองเห็นจากภายนอกและเพศที่ถูกระบุทางพันธุกรรมหรือโครโมโซม เช่น คนที่เกิดมามีอวัยวะเพศชาย หรือ โครโมโซม XY หรือคนที่เกิดมามีอวัยวะเพศหญิง หรือมีโครโมโซม XX เพศสรีระมักเป็นถูกใช้เป็นตัวกำหนดเพศ ที่ถูกรับรองในทางกฎหมายหรือถูกรับรองอย่างเป็นทางการโดยระบบของรัฐ เช่นในประเทศไทยเด็กที่เกิดมามีอวัยวะเพศชายจะได้รับการจดทะเบียนการเกิดเป็นเพศชายและได้รับคำนำหน้าว่าเด็กชาย เด็กที่เกิดมามีอวัยวะเพศหญิงย่อมได้รับคำนำหน้าว่าเด็กหญิง ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติที่รัฐกำหนด อย่างไรก็ตามยังมีบุคคลที่เกิดมามีอวัยวะเพศ หรือมีลักษณะทางกายภาพหรือพันธุกรรมที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นเพศใดเพศหนึ่ง หรือที่เรียกว่า Intersex

1.2.2 เพศภาวะหรือเพศสภาพ (Gender) หมายถึง บทบาทความเป็นเพศที่ถูกกำหนดและประกอบสร้างขึ้นจากขนบธรรมเนียมประเพณี โครงสร้างอำนาจและกลไกทางสังคมต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการนิยามตนเองหรืออัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) และการแสดงบทบาททางเพศ หรือตัวตนทางเพศของบุคคลในสังคม เช่นการแสดงบทบาทความเป็นหญิง หรือความเป็นชาย หรือความเป็นเพศอื่นๆ ในสังคมของบุคคล เพศสภาพ เป็นผลลัพธ์จากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่เชื่อมโยงกับทัศนคติ ความเชื่อ วัฒนธรรม

ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ซึ่งไม่มีสถานะตายตัว สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัยตามความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมและไม่จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับเพศสรีระหรือเพศกำเนิดก็ได้

1.2.3 เพศวิถี (Sexuality) หมายถึง วิถีชีวิตทางเพศในทางกามารมณ์ และในด้านความรัก ความรู้สึก ซึ่งหมายรวมถึงรสนิยมทางเพศ ความรู้สึกดึงดูด ความปรารถนาทางเพศ ความรู้สึกรักใคร่ชอบพหรือพฤติกรรมในความสัมพันธ์ทางเพศของบุคคลซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ การรักเพศตรงข้าม (Heterosexuality) หมายถึงการที่บุคคลรักใคร่ชอบพ พึงพอใจหรือมีความรู้สึกดึงดูดทางเพศต่อบุคคลที่มีอัตลักษณ์หรือการแสดงออกทางเพศที่ตรงข้ามกับตนเอง เช่นความรักระหว่างชายกับหญิง การรักเพศเดียวกัน (Homosexuality) หมายถึงการที่บุคคลรักใคร่ชอบพ พึงพอใจ หรือมีความรู้สึกดึงดูดทางเพศต่อบุคคลที่มีอัตลักษณ์หรือการแสดงออกทางเพศแบบเดียวกับตนเอง การรักสองเพศ (Bisexuality) การที่บุคคลรักใคร่ชอบพ พึงพอใจ หรือมีความรู้สึกดึงดูดทางเพศต่อบุคคลที่มีอัตลักษณ์หรือการแสดงออกทางเพศที่ตรงข้ามกับตนเองและบุคคลที่มีอัตลักษณ์หรือการแสดงออกทางเพศแบบเดียวกับตนเอง นอกจากนี้ในสังคมปัจจุบันยังนิยามบุคคลที่ระบุว่าตนเองไม่ได้ รัก ไม่ได้ชอบเพศใดๆ หรือไม่ได้ชอบบุคคลแบบหนึ่งแบบใดเลย ในภาษาอังกฤษเรียกว่า Asexual และบุคคลระบุว่าตนเองรักและพึงพอใจบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเพศ ทั้งเพศสรีระ เพศสภาพและเพศวิถีในภาษาอังกฤษเรียกบุคคลกลุ่มนี้ว่า Pansexual

1.3 ความหลากหลายทางเพศ

ในสังคมไทยปัจจุบันบุคคลที่เป็นกลุ่มความหลากหลายทางเพศหรือที่สังคมไทยยังเรียกว่า “เพศที่สาม” นั้น ปรากฏตัวและแสดงตนในสังคมมากขึ้นและได้มีการนำศัพท์ภาษาอังกฤษบางคำมาใช้ในการนิยามตัวตนใน ภาษาไทยมากขึ้น เช่น gay, lesbian, bisexual, transgender และ intersex โดยมีการปรับความหมายให้เข้ากับบริบททางวัฒนธรรมยกตัวอย่างเช่น

เกย์ ในประเทศไทย หมายถึงผู้ชายที่รักผู้ชายเท่านั้น ผู้หญิงที่รักเพศเดียวกันจะไม่ถูกเรียกว่าเกย์ แต่จะ เรียกว่า ทอม ดีหรือ เลส (เลสเบี้ยน) แทน ขึ้นอยู่กับอัตลักษณ์หรือการแสดงออกทางเพศของบุคคลผู้นั้น

เลส หรือ เลสเบี้ยน หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะการแสดงออกทางเพศไม่ต่างจากผู้หญิงทั่วไป และชอบเพศหญิงเหมือนกันเป็นคำที่มีการใช้บ้างแต่ไม่ค่อยได้รับความนิยมจากหญิงรักหญิงในประเทศไทย

ทอม มาจาก tomboy ในภาษาอังกฤษ หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะเหมือนผู้ชายแต่งกายเหมือนผู้ชายและชอบเพศหญิงด้วยกัน

ดี้ มาจาก lady ในภาษาอังกฤษ หมายถึงผู้หญิงที่มีลักษณะหรือการแสดงออกที่เป็นหญิงและชอบผู้หญิง ด้วยกัน

ชายรักชาย หมายถึง ผู้ชายที่รักผู้ชายด้วยกัน ถือเป็นคำที่เป็นที่นิยมและสุภาพสำหรับชายที่เป็นเกย์

หญิงรักหญิง หมายถึง ผู้หญิงที่รักผู้หญิงด้วยกันเป็นคำที่นิยมและสุภาพแทนคำว่าเลสเบี้ยน ทอม และดี้

ไบ มาจาก bisexual เป็นคำที่ใช้เรียกคนรักสองเพศอย่างไม่เป็นทางการและใช้ในบริบทเดียวกันกับในภาษาอังกฤษในปัจจุบันในประเทศไทยมีคนไทยจำนวนน้อยมากที่เปิดเผยนเองว่าเป็นคนรักสองเพศ

คนข้ามเพศ หรือ ทีจี (Transgender) หมายถึงคนที่ข้ามเพศจากชายเป็นหญิงหรือหญิงเป็นชาย หญิงข้ามเพศมาจากคำว่า transwoman ในภาษาอังกฤษใช้เรียกคนข้ามเพศจากหญิงเป็นชายที่กำลังอยู่ในขั้นตอนการแปลงเพศหรือได้แปลงเพศเป็นหญิงแล้ว

ชายข้ามเพศ มาจากคำว่า transman ในภาษาอังกฤษ ใช้เรียกคนข้ามเพศจากหญิงเป็นชายที่กำลังอยู่ในขั้นตอนการแปลงเพศหรือได้แปลงเพศเป็นชายแล้ว

กะเทย หมายถึง คนที่เกิดมาเป็นชายโดยกำเนิดแต่มีลักษณะภายนอกการแสดงออกและพฤติกรรมที่เหมือนผู้หญิงคำนี้มีที่มาจากประวัติศาสตร์และการแพทย์แต่เดิมใช้เรียกผู้มีจิตใจเป็นเพศตรงข้ามทั้งจากชายเป็นหญิงและจากหญิงเป็น

สาวประเภทสอง หมายถึง ผู้หญิงประเภทที่สองมักใช้เรียกกะเทยและคนข้ามเพศจากชายเป็นหญิงที่มีลักษณะการแสดงออกคล้ายกับเพศหญิงแต่เป็นคำเรียกที่แบ่งแยกชนชั้นระหว่างผู้หญิงที่เป็นหญิงตามเพศกำเนิดและผู้หญิงข้ามเพศจากการแปลงเพศ

ตุ๊ด มาจากภาพยนตร์เรื่อง Tootsie นำแสดงโดยดัสติน ฮอฟแมนเป็นคำเรียกที่ใช้เหมือนกับคำว่า fag หรือ faggot ในภาษาอังกฤษ มีความหมายในลักษณะถูกเหยียดหยามหรือเป็นคำด่าทอต่อชายที่เป็นเกย์ เป็น กะเทย และคนข้ามเพศจากชายเป็นหญิง แต่อาจได้รับการยอมรับจากคนรุ่นใหม่และมีการใช้อย่างแพร่หลาย

พุทธศาสนาเถรวาทกับรสนิยมทางเพศ

ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาพุทธและรสนิยมทางเพศแตกต่างกันตามประเพณี สามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 คฤหัสถ์และการปฏิบัติธรรม

ในพระสูตรตอนต้นของพระพุทธศาสนา “พฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ที่ยอมรับหรือไม่ยอมรับ” สำหรับฆราวาส "ไม่ได้กล่าวถึงโดยเฉพาะ"

ตามพระไตรปิฎกและอากาเมะ (คัมภีร์พุทธสมัยต้น) นั้นไม่มีคำกล่าวที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันหรือต่างเพศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประพฤติผิดทางเพศและพระภิกษุเถรวาทบางท่านกล่าวว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันไม่สัมพันธ์กัน ละเมิดกฎเพื่อหลีกเลี่ยงการประพฤติผิดทางเพศ ซึ่งหมายถึงการไม่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ซึ่งได้รับการคุ้มครองโดยพ่อแม่หรือผู้ปกครอง) บุคคลที่หมั้นหมายหรือแต่งงานแล้ว และผู้ที่สาบานตนว่าจะถือโสดทางศาสนาประเพณีในภายหลังบางประเพณีมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ทางช่องคลอด (ตำราทางพุทธศาสนาบางฉบับกล่าวถึงการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ช่องคลอดว่าเป็นการประพฤติผิดทางเพศ รวมทั้งผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายหรือภูษะกะ) แม้ว่าพระภิกษุบางคนตีความข้อความดังกล่าวว่าเป็นการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ มุมมองทางเพศที่ไม่ใช่ช่องคลอดนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่

พระพุทธเจ้าตรัส แต่จากพระคัมภีร์บางส่วนในภายหลังเช่นตำราพระอภิธรรม (วีรพงษ์ ศรีสองคอนและวรรณวิสาข์ ไชย โย, 2564)

สำหรับพระภิกษุสงฆ์ พระวินัย (ประมวลวินัยสงฆ์) ห้ามกิจกรรมทางเพศทั้งหมด แต่ทำในลักษณะทางสรีรวิทยาล้วน ๆ ทำให้ไม่มีความแตกต่างทางศีลธรรมในการมีเพศสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นไปได้มากมายที่ระบุไว้ในหมู่ชาวพุทธ มีความคิดเห็นที่หลากหลายเกี่ยวกับการรักร่วมเพศ พุทธศาสนาสอนว่าความเพ็ดลิตเพ็ดลิตราคะและต้องการโดยทั่วไปจะมีอุปสรรคในการตรัสรู้และด้อยกว่าชนิดของความสุขที่เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติของฌาน (Sirithanyaporn, S. ,2018)

2.2 ตำราพุทธ

2.2.1 ตำราตัน ภายในคัมภีร์พระวินัยยุคแรกๆ เช่น พระวินัย (คริสต์ศักราชศตวรรษที่ 4 ก่อนคริสต์ศักราช) พระภิกษุชายถูกห้ามอย่างชัดเจนจากการมีเพศสัมพันธ์กับเพศใดเพศหนึ่งจากทั้งสี่เพศได้แก่ ชาย หญิง อุบตโตว้ยัญชานากะและปฏะกะ ความหมายต่าง ๆ ของคำเหล่านี้ได้รับด้านล่าง ต่อมาพระพุทธเจ้าทรงอนุญาตการอุปสมบทสตรี ห้ามอุปสมบทแก่บุคคลประเภทอื่น ๆ เหล่านี้ ยกเว้นพระปณิธานบางประเภท พระอุปัชฌาย์ของพระพุทธเจ้าที่ต่อต้านคนบางประเภทที่เข้าร่วมคณะสงฆ์ (ชุมชนที่บวช) มักจะเข้าใจเพื่อสะท้อนถึงความกังวลของพระองค์กับการรักษาภาพลักษณ์ของคณะสงฆ์ว่าเป็นคุณธรรม ในบางกรณีจะมีการระบุไว้อย่างชัดเจน การยอมรับทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคณะสงฆ์ เนื่องจากไม่สามารถดำรงอยู่ได้หากปราศจากการสนับสนุนทางวัตถุจากสังคมฆราวาส (Peter, H. ,2000)

2.2.2 อุภโตปัถยาญชานาคาส คำว่าอุบตโตว้ยัญชานากะมักใช้อธิบายคนที่มีลักษณะทางเพศชายและเพศหญิง ได้แก่กระเทย (intersex) ในพระวินัย ว่ากันว่าอุบตโตว้ยัญชานาคไม่ควรบวชเพราะมีโอกาสจะชักชวนให้ภิกษุหรือภิกษุณีมีเชื้อส แต่บางคนจะเห็นว่าหมวดหมู่ของอุบตโตว้ยัญชานากะเป็นหมวดของคัมภีร์พุทธตอนต้นในภายหลัง เนื่องจากไม่ปรากฏในพระสูตรตอนต้น ปาฏิโมกข์หรือในตอนต้นของพระวินัย (Davids, T. R., & Stede, W. ,2015)

2.2.3 ปฏะกะ ปฏะกะเป็นหมวดหมู่ที่ซับซ้อนซึ่งมีการกำหนดไว้อย่างหลากหลายในตำราทางพุทธศาสนาที่แตกต่างกัน ในตำราที่เก่าที่สุด คำนี้ดูเหมือนจะหมายถึงชนชั้นทรานส์-เพศหญิงและ/หรือแต่งตัวข้ามเพศที่ถูกตีตราทางสังคม ซึ่งบางคนอาจเคยเป็นพนักงานขายบริการมาก่อน ไพศาล ลิขิตปรีชากุล เถียงว่าคนพวกนี้อยู่รวมกันเป็นกลุ่มๆ ที่ไม่ได้รับการอุปสมบทเช่นกัน ผู้ที่มีความพิการทางร่างกาย เช่นหูหนวกหรือคนแคะหรือผู้ที่ก่ออาชญากรรม "เรื่องข้อห้ามในการบวชปณิกะ" จากพระวินัยอ้างว่าการห้ามเป็นการตอบสนองต่อตัวอย่างของพระภิกษุที่มีความปรารถนาจะมีเพศสัมพันธ์ เมื่อถูกพระอื่นๆ ปฏิเสธ เขาก็มีเพศสัมพันธ์กับผู้ดูแลสัตว์ ซึ่งต่อมาได้บอกกับชุมชนในวงกว้างและนำความอับอายมาสู่คณะสงฆ์ เนื่องจากคำว่าปฏักไม่ปรากฏอยู่ในพระสูตรตอนต้นหรือในพระวินัยตอนต้น จึงมีบางคนมองว่าเป็นข้อบ่งชี้ที่เป็นไปได้ว่าการรวมปฏะกะในพระวินัยไม่ได้เกิดขึ้นในพระพุทธเจ้า ตลอดชีพแต่ได้เพิ่มในภายหลัง ในสังคหกรรมปุณทริกสูตรกล่าวว่พระโพธิสัตว์ไม่ควรเข้าไปใกล้พระปณิกะเหมือนที่พระวินัยกล่าวไว้ (Harvey, P. ,2000)

2.3 มุมมองรสนิยมทางเพศในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ปีเตอร์ แจ็คสัน นักวิชาการชาวออสเตรเลียเรื่องการเมืองทางเพศและพุทธศาสนาในประเทศไทย เขียนว่า "พุทธศาสนาเป็นประเพณีที่ซับซ้อน และไม่มีจุดยืนที่เป็นที่ยอมรับหรือตามหลักพระคัมภีร์เกี่ยวกับการรักร่วมเพศ" ประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่มีประชากรชาวพุทธเถรวาทเป็นจำนวนมากตามพุทธประวัติเกี่ยวกับเรื่องเพศ การกระทำและกิเลสทางเพศ เป็นเหตุโดยไม่สมัครใจและไม่ให้เกิดผลกระทบในอนาคต เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำในอดีตไม่ใช่แหล่งสะสมของกรรมในอนาคตตามที่กล่าวไว้ Bunmi กิจกรรมรักร่วมเพศและความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมรักร่วมเพศตกอยู่ในหมวดหมู่นี้และไม่บาปและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ" (วราเหลียง ชัยกุล, 2557)

แจ็คสันเขียนว่าความเข้าใจเรื่องรักร่วมเพศนี้ "แพร่หลายในประเทศไทยจนถึงหลายทศวรรษที่ผ่านมา" ในช่วงทศวรรษ 1980 ในประเทศไทย ในช่วงที่โรคเอดส์แพร่ระบาด มี "ทัศนคติทางพุทธศาสนาที่เปลี่ยนไปจากความอดทนต่อการรักร่วมเพศไปสู่การประณาม" มุมมองเหล่านี้ "ไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์ไทยที่ผ่านมา" ในช่วงเวลานี้มีสองวิธีที่ชาวพุทธมองว่าการรักร่วมเพศ: ในมุมมองที่เห็นอกเห็นใจว่ากันว่า การรักร่วมเพศเกิดขึ้นจากกรรมของชาติก่อน ในทัศนะที่ไม่อดทน ถูกมองว่าเกิดจากการประพฤติดิฉิลธรรมในชีวิตปัจจุบัน (วราเหลียง ชัยกุล, 2557)

ในปี พ.ศ. 2532 คณะผู้ปกครองสูงสุดของคณะสงฆ์ไทยได้ยืนยันว่า "เกย์" ในที่นี้แปลว่ากะเทย ถูกห้ามมิให้ออกบวช การประกาศของพวกเขาดูเหมือนจะไม่ได้ได้รับความสนใจในบางไตรมาสเช่นพระพิศาลธรรมปาตีหรือที่เรียกว่าพระพยอมกัลยาณโณ พระภิกษุที่มีชื่อเสียงที่สุดคนหนึ่งในประเทศเรียกร้องให้ในปี 2546 ให้พระภิกษุเกย์ 1,000 รูปถูกขับออกจากคณะสงฆ์และตีว่า กระบวนการคัดกรองจะวางในสถานที่ที่จะให้ออกเกย์ได้ ๆ (Hacker, P. M., 2003)

พระพยอม กัลยาโณ เจ้าอาวาสและเจ้าอาวาสผู้มีชื่อเสียง ได้ยืนยันสิทธิของพระเกจิร่วมคณะสงฆ์ว่า "เมื่อก่อนกะเทยไม่มีหวังจะได้บวชเพราะกฎเกณฑ์เข้มงวดกว่าและสังคมใจกว้างน้อยกว่า แต่มีได้มากเท่ากับคนอื่นๆ ที่จะเข้าเป็นพระภิกษุได้ พระภิกษุสงฆ์ไทยเถรวาทท่านอื่นๆ ได้ยืนยันความเห็นนี้แล้วแต่ไม่ทราบว่าคุณค่าของพระพยอมนั้นได้รับการสนับสนุนโดยพระสงฆ์บางคณะของคณะสงฆ์หรือโครงสร้างราชการของโรงเรียนเถรวาทท่านนั้นหรือไม่ ไม่มีข้อมูลว่าสาขาอื่นๆ ในไทยของเถรวาทได้เปลี่ยนทัศนคติต่อการบวช LGBT เพราะสาขาอื่นๆ ของเถรวาทไม่ได้เปลี่ยนทัศนคติในเรื่องนี้ (เจษฎา บัวบาล, 2561)

วิเคราะห์

มุมมองการเปลี่ยนแปลงทางเพศหรือการผิดเพศตามความเชื่อในพระพุทธศาสนา

จากตำรา พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก เล่ม 4 ภาค 3 - หน้าที่ 271 ได้กล่าวถึงการผิดเพศหรือเพศที่ 3 ที่เรียกว่ากระเทยไว้ว่า กระเทยที่ชาวโลกสมมติเข้าใจกัน คือ บุคคลที่มีใจเป็นผู้หญิงแต่มีร่างกายเป็นผู้ชาย เท่ากับว่าผู้นั้นมีรูปที่เรียกว่า บุริสภาวะรูป รูปที่แสดงลักษณะความเป็นชายอยู่แต่จิตใจนุ่มนวลไปที่จะอยากเป็นผู้หญิง ส่วนกะเทยที่พระพุทธเจ้าทรงแสดง หมายถึง สัตว์ที่ไม่มีเพศเลย คือ ไม่มีภาวะรูปที่แสดงลักษณะความเป็นหญิงหรือชายครบ ซึ่งในภาษาธรรมเรียกว่าบ้นเทาะก์ ซึ่งก็คือกะเทยเป็นบุคคลที่ไม่มีเพศ ไม่มีเพศชายและเพศหญิง นี่คือการที่ต้องเป็นสัจจะความจริงที่พระองค์ทรงแสดง ซึ่งพระธรรมได้แสดงว่า

บุคคลที่เกิดมาไม่มีเพศเลย เป็นกะเทย เพราะทำกรรมที่เป็นอกุศลกรรมไว้ ในพระไตรปิฎกแสดงว่าการคบชู้ ภรรยาผู้อื่นหรือผิดศีลข้อ 3 เพราะผลของกรรมนั้นทำให้เกิดนรก และเมื่อกลับมาเกิดเป็นมนุษย์หรือสัตว์พิเศษ ของกรรมนั้นก็ทำให้เกิดเป็นกะเทยสัตว์ที่ไม่มีเพศได้รวมทั้งทำให้เกิดเป็นหญิงด้วย ดังนั้นทุกอย่างจึงมี เหตุการณ์เป็นกะเทยจึงเป็นผลของอกุศลกรรมที่ทำมา

ดังตถุณ ได้กล่าวถึงกรรมของคนรักเพศเดียวกัน ไว้ว่าในศาสนาพุทธแบบบ้านเรานั้นมีความเชื่อที่ สันสอนให้ได้นิยอยู่เสมอ ๆ ว่า เกิดเป็นหญิงนั้นด้อยกว่าชายและที่ต้องเกิดเป็นหญิงนั้นก็เพราะชาติปางก่อนได้ ไปทำผิดศีลหรือทำไม่ดีมาต่าง ๆ นานา อีกทั้งการเกิดเป็นเกย์ เป็นกะเทย เป็นทอมนั้นก็เกิดมาจากวิบากกรรม ที่ทำมาแต่ชาติปางก่อนด้วยเช่นกัน คู่ที่เป็นหญิงรักหญิงชนิดจริงจั่งรู้ทั้งรู้ว่าผิณธรรมชาตินั้นเป็นเพราะเคยร่วม ผิดประเวณีกันมาฝ่ายชายชาติที่แล้วมาเกิดเป็นหญิงในชาตินี้พอมาเจอคู่บาปเก่าที่ยังคงเป็นหญิงอยู่ก็มีแรง ดึงดูดพิศวาสักกันเกิดความใคร่อยากทานที่แต่อยู่ไปอยู่มาแรงกรรมเก่าก็ผลักดันให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งคิดตีจากไปมีใหม่ คนที่เกิดเป็นกะเทยก็เพราะว่าชาติก่อนนั้นเป็นนักเลงผู้หญิงที่ลักกินขโมยกินของคนอื่นโดยปราศจากความ ละอายชาตินี้เลยได้ผลสะท้อนของความไม่ละอายให้ต้องละอายถึงขีดสุดด้วยการเป็นกะเทยตั้งแต่จำความได้ ส่วนทอมบอยนั้นเป็นเพราะชาติก่อนเป็นพวกเจ้าชู้ยั้ยลักลอบร่วมประเวณีไม่เลือกลูกเขาเมียใครแต่ยังเกิด ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี หรือกลัวทำกลัวรับอยู่บ้างเลยเกิดเป็นทอมบอยที่ชอบหวานแสนห่เล่นไปทั่วแล้วก็มัก เป็นอยู่ด้วยความไม่พอใจในเพศตนและรู้สึกว่าตนถูกเอาเปรียบทางเพศอย่างน่าโมโหเสมอ (Bhavanabodhikun, P. (2021)

พระวธธรรม ได้กล่าวว่า ในทางพุทธศาสนามีการพูดให้ได้นิยอยู่เสมอว่าการเกิดเป็นกะเทย เกย์ เล สเบียน ไบเซ็กซ์ชวล ทอม ดี คนข้ามเพศ หรือเกิดมามีอวัยวะเพศไม่ชัดเจนเป็นผลกรรมจากการผิดศีลข้อ 3 ใน อดีตชาติ หมายความว่าบุคคลคนนั้นเคยลักลอบเป็นชู้กับสามีภริยาของคนอื่นในชาติก่อนมาชาตินี้จึงเกิดเป็น กะเทย เกย์ เลสเบียน ไบเซ็กซ์ชวล ทอม ดี หรือมีอวัยวะเพศไม่ชัดเจน สามารถแสดงมูมมองได้ 7 ประการ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 เหตุใดคำสอนในศาสนาพุทธต้องทำให้คนที่แตกต่างรู้สึกโดดเดี่ยวหรือด้อยค่าใน ตัวเอง เมื่อเรามีสติปัญญาเพียงพอเราก็จะเริ่มตั้งคำถามว่าเหตุใดพุทธศาสนาจึงมีคำสอนที่ไม่สนับสนุนตัวตน หรือไม่สนับสนุนความรู้สึกของคนที่เกิดมาแตกต่างให้พวกเขาู้สึกดีกับตัวเองบ้างเลย ตรงกันข้ามพุทธศาสนา กลับมีคำสอนที่ทำให้ร้ายจิตใจคนที่แตกต่างให้รู้สึกแปลกแยกกับตัวเองทำให้พวกเขาู้สึกโดดเดี่ยว ใน ขณะเดียวกันพุทธศาสนากลับมีคำสอนที่สนับสนุนคนกลุ่มใหญ่ให้รู้สึกปกติกับตัวเอง ยกตัวอย่าง พุทธศาสนา ไม่ตำหนิความรักต่างเพศระหว่างชายกับหญิงพุทธศาสนามีหลักคำสอนที่สนับสนุนบทบาทชายหญิงในการเป็น คู่ชีวิตให้เอาใจใส่กันดูแลกันและกันในฐานะสามี-ภริยา

ประเด็นที่ 2 เมื่อพุทธศาสนาสอนว่าเกิดเป็นกะเทย เกย์ เลสเบียน เป็นกรรม คำสอนนี้ก็จะ สัมพันธ์และเชื่อมโยงกับประสบการณ์ชีวิตของคนที่เป็นกะเทย เกย์ เลสเบียน คนข้ามเพศไปโดยอัตโนมัติทำให้ พวกเขาเชื่อว่ามันเป็นกรรมของพวกเขาจริงๆ ที่เกิดมาไม่เหมือนคนอื่น โดยที่คนกลุ่มนี้อาจจะต้องประสบพบ เจอกับการไม่ยอมรับและเผชิญหน้ากับความรุนแรงตั้งแต่ในบ้าน ในโรงเรียน ในที่ทำงานหรือถ้าพูดให้เห็นภาพ ชัดก็คือเป็นปัญหาในระดับโครงสร้างสังคมที่ไม่ให้สิทธิพื้นที่และโอกาสแก่คนที่เป็นกะเทย เกย์ เลสเบียน ไบ

เช็กซ์ซวล คนข้ามเพศ ได้เจริญเติบโต เมื่อโตขึ้นคนที่เพ็นกะเทยหรือคนข้ามเพศก็ทำงานทำลำบากกว่าคนที่มิเพศสภาพเป็นชาย-หญิง ในสังคมเองก็มีบรรยากาศของการรังเกียจกะเทยรังเกียจคนที่มีความสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน ในทางกฎหมายก็ไม่มีกฎหมายรองรับชีวิตคู่ของเพศเดียวกัน

ประการที่ 3 ทำไมพุทธศาสนาจึงพยายามทำคนให้เหมือนกันแทนที่จะยอมรับความแตกต่างหลากหลาย พุทธศาสนาพยายามทำคนให้เหมือนกันผ่านการให้คุณค่าเรื่องกรรม เมื่อมีการพูดว่ารักเพศเดียวกันเป็นกรรม เกิดเป็นเกย์ เลสเบี้ยน กะเทยเป็นกรรมก็ทำให้คนไม่อยากเกิดเป็นเพศดังกล่าว ทำให้รู้สึกไร้คุณค่า รู้สึกไม่ดีกับตัวเองที่ถูกบอกว่าเป็นกรรมจนทำให้พวกเขาบางคนอยากเกิดเป็นเพศชาย-เพศหญิงตามแบบแผนของสังคมเพราะการเกิดเป็นเพศชายหรือเพศหญิงได้รับการยอมรับและไม่ได้ถูกบอกว่าเป็นกรรมจนอาจมีการอธิษฐานเวลาทำบุญว่าเกิดชาติหน้าฉันใดขอให้เกิดเป็นชาย-หญิงที่สมบูรณ์

ประการที่ 4 คำสอนเรื่องกรรมทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นวรรณะทางเพศสภาพ พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เกิดขึ้นมาเพื่อทำลายระบบชนชั้นวรรณะ ระบบชนชั้นวรรณะทั้ง 4 ประกอบไปด้วย กษัตริย์ พราหมณ์ แพทย์ ศูทร ระบบชนชั้นวรรณะเป็นเหตุให้คนเป็นทุกข์เนื่องจากแต่ละชนชั้นก็จะรังเกียจชนชั้นที่ต่ำกว่า ชนชั้นต่ำสุดที่ถูกรังเกียจมากที่สุดและมีความทุกข์มากที่สุดคือศูทรและจัณฑาล พระพุทธเจ้าจึงพยายามลบล้างระบบนี้ทำให้เกิดการตีตราว่าเกิดเป็นกะเทยมีกรรมในขณะที่เพศชายเพศหญิงไม่มีกรรมซึ่งเมื่อเราเข้าไปดูรายละเอียดก็จะพบการแยกย่อยลงไปอีกว่าเกิดเป็นเพศหญิงมีกรรมมากกว่าเพศชายในขณะที่เกิดเป็นเพศชายแทบจะไม่มีกรรมอะไรเลยเพราะการเกิดเป็นเพศชายได้รับสิทธิต่าง ๆ ทางศาสนาและสังคม เช่น ได้บวชเป็นพระ ได้เป็นผู้นำของชุมชน ในขณะที่ผู้หญิงกับกะเทยถูกบอกว่าห้ามบวช หรือหากจะได้อบวชก็ต้องใช้ความพยายามมากกว่าเพศชายพอบวชแล้วก็ไม่ว่ายถูกสังคมว่ากล่าวเสียดสีหรือเป็นไปไต่ยากที่ผู้หญิงกับกะเทยจะมีโอกาสได้ขึ้นมาเป็นผู้นำ

ประการที่ 5 ความจริงเกี่ยวกับคำสอนเรื่อง “กรรม” ในพระไตรปิฎก ในพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้ามีเคยตรัสว่ารักเพศเดียวกันเป็นกรรม และมีเคยตรัสว่าเกิดเป็นกะเทยเป็นกรรมจะมีก็แต่ในส่วนของการอธิบายความซึ่งถูกเรียบเรียงขึ้นโดยพระเถระรุ่นต่อมา ในมหานิทยทกสสปชาดก(545) พระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทย เล่ม 28 พระบาลีสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิบาตชาดก หน้า 296-297 ฉบับสังคายนาในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช 2530 มีบทสนทนาระหว่างพระเจ้าวิเทโธราชผู้เป็นบิดากับพระนางจุจจราชธิดาผู้เป็นราชธิดา ในบทสนทนานั้นพระนางจุจจราชธิดากล่าวกับพระเจ้าวิเทโธราชผู้เป็นราชบิดาว่า “หม่อมฉันระลึกชาติได้ว่าชาติที่ 7 ในอดีต หม่อมฉันเกิดเป็นบุตรชายนายช่างทองคบเพื่อนผู้เป็นคนพาลแล้วพากันคบชู้กับภรรยาของชายอื่น ผลกรรมนั้นทำให้ไปตกนรกเป็นเวลานานเมื่อพ้นจากนรกก็ไปเกิดเป็นลาที่ถูกตอนจบจากชาตินั้นก็ไปเกิดเป็นลิงแล้วถูกหัวหนาลิงกัดลูกอันตะ จบจากชาตินั้นก็ไปเกิดเป็นโคที่ถูกตอน จากนั้นจึงไปเกิดเป็นกะเทยในตระกูลที่ร่ำรวย การจะได้เกิดเป็นมนุษย์นั้นยากจริง ๆ นั่นคือผลกรรมที่หม่อมฉันคบชู้ภรรยาผู้อื่น”

ประการที่ 6 คำสอนเรื่องกรรมเป็นคำสอนพื้นฐานของพุทธศาสนา ยังมีคำสอนอื่นๆ ให้เรียนรู้และก้าวข้ามให้สูงขึ้น คำว่า “กรรม” มี 2 ความหมาย ความหมายที่หนึ่งกรรม หมายถึง การกระทำ ความหมาย

ที่สองกรรม หมายถึง ผลของการกระทำไม่ว่าจะทำดีหรือทำชั่วผู้กระทำความยอมได้รับผลของการกระทำนั้นเสมอ ทำดียอมได้รับผลเป็นกรรมดีทำชั่วยอมได้รับผลเป็นกรรมชั่ว

ประการที่ 7 เพศเป็นความว่าง ปราศจากตัวตนที่จะยึดติดว่าเป็นอะไร หากเราต้องการจะเข้าใจ พุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง การละวางตัวตนนั้นแหละคือหนทาง ความเป็นเพศชายเพศหญิงก็ปราศจากตัวตนที่จะมายึดติด เพราะทุกเพศต่างก็เป็นสมมติบัญญัติด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีเพศใดจริงแท้ มีแต่สิ่งที่ถูกสมมติขึ้นมา แต่ละเพศก็มีความเป็นกลางไม่ได้มีเพศใดสูงส่งไปกว่าเพศใด เพราะในที่สุดทุกเพศก็คือสมมติบัญญัติ เป็นภาวะของความว่างที่ปราศจากตัวตนที่จะยึดมั่นถือมั่น

บทสรุป

เพศ ความหมายทั่วไปของเพศคือ ลักษณะต่าง ๆ ที่บ่งบอกความเป็นชาย และความเป็นหญิงซึ่งอาจหมายถึงเพศทางชีววิทยาเช่น เพศชาย เพศหญิง เพศกำกวม โครงสร้างทางสังคมที่อาศัยความเป็นเพศเช่น บทบาทประจำเพศ และบทบาททางสังคมด้านอื่น ๆ หรืออัตลักษณ์ทางเพศ หรือเพศเอกลักษณ์, gender identity แล้วแต่บริบท แบ่งได้เป็น เพศสรีระ เพศภาวะหรือเพศสภาพ และ เพศวิถี มีความหลากหลายทางเพศหลายประเภทได้แก่ เกย์ เลส หรือ เลสเบียน ทอม ดี ชายรักชาย หญิงรักหญิง ไบ คนข้ามเพศ ชายข้ามเพศ กะเทย สาวประเภทสองและตูด ในปัจจุบันมีการยอมรับกันกว้างขวางมากขึ้น และในบางประเทศเปิดเสรีในการแสดงออกและการสมรสได้

พุทธศาสนาเถรวาทกับรสนิยมทางเพศ สามารถอธิบายได้คือ ในคัมภีร์พระวินัยยุคแรกๆ เช่น พระวินัย (คริสต์ศักราชศตวรรษที่ 4 ก่อนคริสตศักราช) พระภิกษุชายถูกห้ามอย่างชัดเจนจากการมีเพศสัมพันธ์กับเพศใดเพศหนึ่งจากทั้งสี่เพศได้แก่ ชาย หญิงอุบถโตวญฺชนากะและปฏะกะ ต่อมาพระพุทธเจ้าทรงอนุญาตการอุปสมบทสตรีห้ามอุปสมบทแก่บุคคลประเภทอื่นๆ เหล่านี้ยกเว้นพระปณิธานบางประเภทพระอุปัชฌาย์ของพระพุทธเจ้าที่ต่อต้านคนบางประเภทที่เข้าร่วมคณะสงฆ์มักจะเข้าใจเพื่อสะท้อนถึงความกังวลของพระองค์กับการรักษาภาพลักษณ์ของคณะสงฆ์ว่าเป็นคุณธรรมในบางกรณีจะมีการระบุไว้อย่างชัดเจน การยอมรับทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคณะสงฆ์ เนื่องจากไม่สามารถดำรงอยู่ได้หากปราศจากการสนับสนุนทางวัตถุจากสังคมฆราวาส อีกประการหนึ่งกล่าวว่า "พุทธศาสนาเป็นประเพณีที่ซับซ้อน และไม่มีจุดยืนที่เป็นที่ยอมรับหรือตามหลักพระคัมภีร์เกี่ยวกับการรักร่วมเพศ" ประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่มีประชากรชาวพุทธเถรวาทเป็นจำนวนมากตามพุทธประวัติเกี่ยวกับเรื่องเพศ การกระทำและกิเลสทางเพศเป็นเหตุโดยไม่สมัครใจและไม่ให้เกิดผลกรรมในอนาคต เป็นผลสืบเนื่องมาจากกรรมในอดีต กะเทย ถูกห้ามมิให้ออกบวช พระพยอม กัลยาโณ เจ้าอาวาสและเจ้าอาวาสผู้มีชื่อเสียง ได้ยืนยันสิทธิของพระเกจิร่วมคณะสงฆ์ว่า “เมื่อก่อนกะเทยไม่มีหวังจะได้บวชเพราะกฎเกณฑ์เข้มงวดกว่าและสังคมใจกว้างน้อยกว่า แต่มีได้มากเท่ากับคนอื่นๆ ที่จะเข้าเป็นพระภิกษุได้ พระภิกษุสงฆ์ไทยเถรวาทท่านอื่นๆ ได้ยืนยันความเห็นนี้แล้วแต่ไม่ทราบว่าคำกล่าวของพระพยอม นั้นได้รับการสนับสนุนโดยพระสงฆ์บางคณะของคณะสงฆ์หรือโครงสร้างราชการของโรงเรียนเถรวาทท่านนั้นหรือไม่ ไม่มีข้อมูลว่าสาขาอื่นๆ ในไทยของเถรวาทได้เปลี่ยนทัศนคติต่อการบวช LGBT เพราะสาขาอื่นๆ ของเถรวาทไม่ได้เปลี่ยนทัศนคติในเรื่องนี้

เปลี่ยนแปลงทางเพศสภาพในมุมมองทางพระพุทธศาสนาเถรวาท สามารถอธิบายอ้างอิงจาก พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก เล่ม 4 ภาค 3 - หน้าที่ 271 ได้กล่าวถึงการผิดเพศหรือเพศที่ 3 ที่เรียกว่ากระเทยไว้ว่า กระเทยที่ชาวโลกสมมติเข้าใจกัน คือ บุคคลที่มีใจเป็นผู้หญิงแต่มีร่างกายเป็น เพราะทำกรรมที่เป็นอกุศลกรรมไว้ในพระไตรปิฎกแสดงว่าเป็นการคบชู้ภรรยาผู้อื่นหรือผิดศีลข้อ 3 เพราะผลของกรรมนั้นทำให้เกิดตนรกร และเมื่อกลับมาเกิดเป็นมนุษย์หรือสัตว์เศษของกรรมนั้นก็ทำให้เกิดเป็นกระเทยสัตว์ที่ไม่มีเพศได้รวมทั้งทำให้เกิดเป็นหญิงด้วย ดังนั้นทุกอย่างจึงมีเหตุการณ์เป็นกระเทยจึงเป็นผลของอกุศลกรรมที่ทำมา อีกทั้งการเกิดเป็นเกย์ เป็นกระเทย เป็นทอมนั้นก็เป็ผลจากวิบากกรรมที่ทำมาแต่ชาติปางก่อนด้วยเช่นกัน คู่ที่เป็นหญิงรักหญิงชนิดจริงจึงรู้ทั้งรู้ว่าฝืนธรรมชาตินั้นเป็นเพราะเคยร่วมผิดประเวณีกันมาฝ่ายชายชาติที่แล้วมาเกิดเป็นหญิงในชาตินี้พอมาเจอคู่บาปเก่าที่ยังคงเป็นหญิงอยู่ก็มีแรงดึงดูดพิศวาสักนเกิดความรักใคร่อยากพันที่แต่อยู่ไปอยู่มาแรงกรรมเก่าก็ผลึกให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งคิดตึกจากไปมีใหม่ คนที่เกิดเป็นกระเทยก็เพราะว่าชาติก่อนนั้นเป็นนักเลงผู้หญิงที่ลั้กกินขโมยกินของคนอื่นโดยปราศจากความละอายชาตินี้เลย

บรรณานุกรม

- กฤตยา อาชวนิจกุล. (2554). เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย. วารสารประชากรและสังคม, 15(1), 43-66.
- เจษฎา บัวบาล. (2561). Social Acceptability of Gay Monks in Thai Theravada Tradition. Journal ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2551). ประวัติศาสตร์ของเพศวิถี: ประวัติศาสตร์เรื่องเพศ/เรื่องเพศในประวัติศาสตร์ไทย (1) กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- (2012). เหมือน อยู่ คนละ โลก: ปฐม บท สู่ รายงาน สถานการณ์ ความ ไม่ เป็น ธรรม.
- บุษกร สุริยะสาร. (2557). อัตลักษณ์และวิถีทางเพศในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: องค์การแรงงานระหว่างประเทศ
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2557. 284 หน้า. หน้า 105. ISBN 978-616-7073-94-1
- วราเหลือง ชัยกุล. (2557). กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส: กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี(Doctoral dissertation).
- วีรพงษ์ ศรีสองคอน, & วรณวิสาข์ ไชย โย. (2564). แนวคิดความสัมพันธ์ทางศีลธรรมระหว่าง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทฤษฎีของวิลเลียมเจมส์. วารสารปณิธาน, 17(2), 99-120.
- Dauids, T. R., & Stede, W. (2015). Pali-english dictionary. Motilal Banarsidass. Hacker, P. M. (2003). Wittgenstein, Carnap and the New American Wittgensteinians. The Philosophical Quarterly, 53(210), 1-23.
- Harvey, P. (2000). An introduction to Buddhist ethics: Foundations, values and issues. Cambridge University Press.

- Landi, D., Flory, S. B., Safron, C., & Marttinen, R. (2020). LGBTQ Research in physical education: a rising tide?. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 25(3), 259-273.
- Peter, H. (2000). *An introduction to Buddhist ethics: foundations, values and issues*. Helfer, L. R., & Voeten, E. (2014). International courts as agents of legal change: Evidence from LGBT rights in Europe. *International Organization*, 68(1), 77-110.